

25/23544: Tax Justice Norges høringsinnspill til konseptvalgutredning om eierskap av fast eiendom

Takk for muligheten til å svare på denne høringen. Det er svært positivt at regjeringen vil forbedre informasjonen om eierskap av fast eiendom i Norge. Det er videre positivt at de går inn for K3, som vi anser som det konseptet som best oppnår formålet.

Oppsummert er våre innspill at et utvidet eiendomsregister bør være *åpent tilgjengelig* og *gratis*. Dette vil styrke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av prosjektet utover det som blir listet i utredningens vurdering. Flere vil da kunne bruke informasjonen til samfunnsnyttige formål. I tillegg vil flere kunne ettergå at informasjonen er riktig.

Åpenhet for allmennheten

Et av rammevilkårene for prosjektet er at "Konseptene skal bidra til etterlevelse av EUs sjette hvitvaskingsdirektiv (AMLD6)". Det henvises spesifikt til artikkel 18 av AMLD6. Hensynene som tas opp her er fornuftige, da de vil sikre at tilgangen til eierskapsinformasjon om fast eiendom er effektiv.

Et annet rammevilkår for prosjektet er at "Konseptene skal sikre samsvar med personvernlovgivning".

Det er viktig å følge opp EØS-rettslige forpliktelser, samt å ivareta personvern. Prosjektets kontekst er imidlertid også viktig. Norge er et land med lang tradisjon for åpenhet.

Utredningen gjør et grundig arbeid i å påpeke flere grunner til at vi trenger mer åpenhet om eierskap av eiendom i Norge. Det er viktig å ha alle disse med seg i det videre arbeidet, slik at hensyn til antihvitvasking, terrorfinansiering og personvern, ikke blir de eneste hensynene som legger føringer for prosjektet i praksis.

Begrensninger i åpenhet som kan følge av føringer i AMLD6 og hensynet til personvern, må veies opp mot fordelene med åpenhet motivert av de andre samfunnshensynene som begrunner mer åpenhet i eierskap. Målet må være at den endelige løsningen skal være åpen for alle.

Gratis løsning

Utover at løsningen bør være åpen for alle, bør den også være gratis.

Det koster i dag penger å bestille eiendomsdokumenter fra Kartverket. For å få strukturerte data må man benytte seg av private løsninger som Ambita, og for å kunne søke på eiere, må man benytte seg av private løsninger som Infotorg. Disse private løsningene koster også penger.

16.10.25

Hvis den endelige løsningen ligger bak betalingsmur, begrenser dette hvem som har ressurser til å bruke den. Mange som bør ha rett til å få innsyn i informasjon om eierskap av fast eiendom, vil ikke få dette. Betalingsløsninger er konkurransevridende til fordel for de største mediehusene og andre aktører med betydelige ressurser. En ambisjon for prosjektet bør være at all informasjon om eierskap i Norge blir gratis tilgjengelig.

Dette bør inkludere tilstøtende eierskapsforhold, slik som eierskap av aksjer. Når registeret skal ses i sammenheng med det større arbeidet for åpenhet om eierskap, bør man også se på forbedringer av løsninger som Brønnøysundregistrenes nettbutikk, hvor bestilling av selskapers vedtekter også koster penger. I vedtektene ligger for eksempel fordeling av rettigheter i A- og B-aksjer, så dette er vesentlig eierskapsinformasjon som ligger bak betalingsmur.

Mvh,

Tax Justice Norge, ved

Jonas Veland, seniorrådgiver
Kaja Guttormsgaard, rådgiver
Andreas Fjeldskår, daglig leder